

PIZ BADILE

3308 m
I. ČS. PRIESTUP
RADAN KUCHAR
SNIMKY ZDENO ZIBRÍN

SV STENA

Výroki Tatry

S Badilem jsme vlastně v tomto roce ani nepočítali. Při cestě domů z Courmayeuru přes Švýcarsko se však dosavadní mizerné počasí náhle zlepšilo. Zbývalo nám ještě několik dnů pobytu, a protože cesta zpět do skupiny Montblanku byla odříznuta opouštěcími razítky pasové kontroly v našich dokladech, rozhlíželi jsme se po novém cíli. Volba padla na severní stěnu Piz Badilu.

Leží v nejzapadlejším koutě Švýcarska – větrném Engadinu, kterému jsme se, nevim proč, dosud na našich cestách po Alpách vyhýbali. Bylo lákavé poznat novou oblast, a kromě toho to byl poslední výstup z knihy „Hvězdy a bouřky“ našeho patrona Rébuffata, se kterým jsme se dosud vlastnoručně neseznámili.

Zdeno Zibrín stáčí volant k jihu. Těžce naložená octávie supí do kopce, v Julier-Passu (2284) mijíme mílniky staré římské silnice, v Mořici dokupujeme zásoby, a podél jezer Silvaplana a Majola sjíždíme do Bonda. Jsme ve Švýcarsku, ale cítíme se jako v Itálii. Úzké uličky středověkého Promotogna, živý italský dialekt, hory na věčně modrém nábí. Nezdřžujeme se a ihned uháníme po kamenité lesní cestě, která je označená zákazem vjezdu všech motorových vozidel, vzhůru do doliny Bondasco. Na chvíli se ponoříme do hlubokého lesa. Potom se obzor náhle rozevře a před námi se nad kmeny pokroucených limb ježí řada nádherných věží, lemovaných krajkou sněhu. Uprostřed strmí fantastický břit ze šedé žuly – okamžitě poznáváme náš cíl – Piz Badile. Rozbízíme tábor u divoké říčky. Večer vaříme guláš a trochu přemýšlíme o tom, zda věc přece jen nelámeme příliš přes koleno. Ve stěně je totiž ještě hodně nového sněhu. Jsme ale v dobré kondici a tak doufáme, že si s výstupem nějak poradíme. V prstech ještě cítíme drsnou žulu Rébuffatovy cesty jižní stěnou Auguille du Midi a ve svalech její převísle spáry. Potom trochu probíráme historii stěny, která nás čeká. Měla již svoji pověst, a byla známa v kruzích evropské horolezecké elity, když na ní 13. června 1937 zaútočil nejlepší italský horolezec té doby R. Cassin s druhy Espozitem a Rattim. Spolu s nimi nastoupila do stěny dvojice mladých lezců z Como, Molteni a Valscchi. Vyčerpaná pětice dosáhla vrcholu po třiceti šesti hodinách lezení a třech bivacích, a navíc je překvapila bouřka. Při sestupu k chatě Gianetti umírá Molteni a Valscchi vysílením. Tragédie zastřela stěnu temným závojem – Badile si dal vítězství draho zaplatit.

Podruhé slezl cestu v roce 1948 Gaston Rébuffat a Bernard Pierre za tři dny. Od té doby výstupů přibývalo a Herman Buhl na ní dokonce exceloval sám. Dne 19. července t. r. kamenná lavina zabila Itala Franca Prederia a Němce Hans-Richard Peikra 250 m pod vrcholem. Další dva horolezci byli vážně zraněni a byli dopraveni záchranným družstvem Italů a Švýcarů po dvou nocích strávených v nepohodě ve stěně na vrchol.

Druhý den přecházíme do chaty na úpatí stěny, a sháníme se po popisu. Je zde, bohužel, k dispozici jen v italské verzi. Hrozíme se – vzhledem k našim znalostem italštiny – pekelné práce s překladem. Potom ale zjistíme, že je zde rakouská dvojka, která se také chystá na stěnu. Průvodce nemají, ale získali od někoho schema stěny. Obkresluji si jej na krabici od makaronů a s pocitem provinění se proti horolezecké příručce mého přítele Černika (str. 172, hlava V.) dávám vše do kapsy.

1. září ve tři hodiny ráno opouštíme chatu. Ve svitu úplňku

FLATNY JSOU PRAKTICKY NELEZITELNÉ A VÝSTUP JE MOŽNÝ POUZE TAM, KDE SE FLATNY LOMÍ, DOTÝKAJI, KRÍŽÍ.

se proplétáme mezi balvany, přecházíme nádherné husté trávníky. Krátký ledovec nás doveđe k úpatí. Navazujeme se na lano a pouštíme do lezení. V poměrně snadném terénu získáváme rychle několik dělek. Potom se stěna stává kolmější. Jsme v terénu, s jakým jsme se v Alpách ani na Kavkaze dosud nesetkali. Stěnu tvoří ohromné množství šindelovitě naskládaných ploten, celé hektary. Jsou prakticky nelezitelné a výstup je možný pouze tam, kde se plotny lomí a kříží. Některé mají na spodním okraji ohromné střešovitě převisy. Podle toho vypadá i trasa výstupu. Klíčujeme mezi nimi, traversujeme vlevo i vpravo a jen zvolna získáváme výšku. Přichází prvé klíčové místo – padesátimetrový zářez. Je lezitelný pouze po skobách a protivně vytlačuje.

Stále narážíme na slaňovací smyčky, občas najdeme i duralovou karabinu. Zřejmě se před námi hodně družstev ze stěny vracelo. Choulostivým traversem přecházíme vlevo a několika kouty dolezeme pod další klíčové místo – „Velkou střechu“. Stojíme pod kolmým zářezem se starými skobami, vedoucími k ohromnému černému převisu. Vystupuje několik metrů ze stěny a jeho spodní okraj se jeví desítkami hrotů mohutných rampouchů. Je to velmi nepříjemný pohled a naše nálada úměrně klesla. Zdeno prohlašuje, že je to strašné a shodujeme se, že jsme něco podobné v životě nelezli. Studujeme chvíli náš „popis“, ale vše souhlasí. Zde má být „Grosses Dach“. Věším na sebe všechny skoby a karabiny, a se smíšenými pocity začínám lézt. Zářez je lezitelný z větší části jen po skobách. K zlověstné střeše máme ještě daleko, ale už zde je terén krajně obtížný. Přecházím proto vpravo na hranu a za ní objevím několik skob a snadnější cestu. Vede šikmo k pravé „Velké střeše“. I když je úctyhodná, proti převisu, který jsme za ni omylem považovali je hotově nic. Vězí v ní několik skob. Dvě z nich jsou domácí vyrobené, a tak si vzpomeneme na Slámu a Weinzillera, kteří jsou také někde v Alpách a uvažovali prý o Badilu. (Jak jsme se později dozvěděli, pro špatné počasí do stěny nenastoupili.)

Skála má nevýhodné vrstvení se šikmými záchyty, musí pomoci skoby a stupačky. Nad převísem přecházím do spáry. Lezu ji čistě, a zdá se mi o hodně těžší než předešlá partie. Postoupíme délku vzhůru, potom opět travers vlevo a přecházíme na snadnější terén. Podle popisu jsme v závěrečné části stěny. Nahoře nás má čekat již jen jeden komín a po něm několik dělek lana k vrcholu. Těšíme se, že se obejdeme bez bivouaku. Vylezu délku vzhůru. Vpravo se táhne zářez, který výše přechází v komín. Za normálních podmínek čtyřkové lezení, dnes však všechno pokrývá vrstva ledu. Postup se znatelně zpomaluje. Přelézáme délku lana, druhou, třetí, čtvrtou. Komín mě už začíná nudit. Nadáváme na naši krabici od makaronů, podle níž se komín nezdál být delší než 2–3 délky lana a soukáme se vzhůru. Je již citelná zima, ruce protivně zebou. Komín je nekonečný. Teprve po osmé délce lana jej opouštíme a nepřehledným terénem dosahujeme vrcholu.

Čistíme od ledu polici krytou hřebenem proti větru, večeríme med a sušenky. Mrzne, údolí mizí v šeru, pouze na severozápadě krvavě svítí sněhy Berner Oberlandu. Čeká nás nepříjemný bivouak, je nám však dobře. Uspokojuje a blaží nás pocit splněného přání. Je krásné žít na horách...

SV STĚNA PIZ BADILE JAK JI MÁLO ZNAME. LETECKÝ SNÍMEK Z KNIHY ALPENFLUG. WALTER MITTELHOLZER. ZÜRICH 1928.

